

ASIASANA
5/81

Asiasana 5:81 ⁸usk.

OFFICIELLA

TIDNINGEN

Kirjastotieteen ja informatiikan
opiskelijoiden ainejärjestö
UDK ry:n äänenkannattaja.

ISSN 0356-0139

Painopaikka: Domus-Offset Oy
Tampere 1981

Toimituksen osoite: Vuosikerta 40 mk;
irtonumero 3 mk

Kansi: M.A.

Nekalantie 52 C 3
33800 Tampere 80

SISÄLLYS—INNEHÄLL

Asiakirjojen kuoletukset — Dödande av handlingar	1
Holhousasiat — Förmynderskapsärenden ..	7
Huutokaupat — Auktioner	13
Konkurssituomiot — Domar i konkurs	15
Konkurssivalvonnat — Bevakningar i konkurs	
Polarvihannes Oy	15
Nimenmuutokset — Namnändringar	4
Sulautumisasiat — Fusionsärenden	5
Uudet julkaisut — Nya publikationer	1
Valuuttakurssit — Valutakurserna	2
Velkojainkokoukset — Borgenärssammanträden	11
Virat ja toimet — Tjänster och befattningar	14
Yksityiset ilmoitukset — Enskilda meddelanden	15

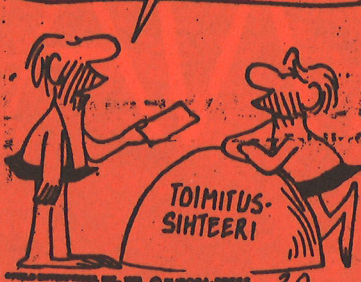
Valmistumiseen laitokseltamme edellytetään, mikä on aivan oikein, laudaturtyön, gradun tekemistä. Graduohjausta antaa professori. Ohjauksen antamiseen tarvittaisiin laaja näkemys tieteenalastamme; tutkimusalueista ja metodeista.

Graduohjaus on laitoksellamme edelleen retuperällä, käytännössä sitä ei juurikaan ole. Opiskelijat joutuvat tulemaan toimeen omillaan. Vai miten on selitettävissä, että laitoksellamme on hyväksytty, mainitakseni yhden esimerkin, 29 sivuinen gradu jossa on 2 lähettä (M.Okon artikkeli ja erään kunnan kunnalliskertomus) ja että ko. työ on saanut arvosanan cum laude. ("Tekijä on valinnut työlleen rohkeasti kertomuksen muodon" toteaa arvostelu)

Tällaiset riman alitukset loukkaavat opiskelijoiden oikeusturvaa, heiltähän evätään pätevä ohjaus. Samalla vietään innokkailtakin motivaatio tutkimuksen tekoon ja töiden taso laskee entisestään.

Pätevää apulaisprofessoria todella tarvitaan!
I.P.

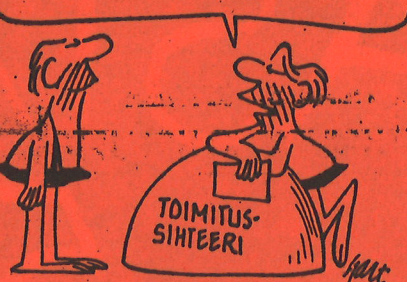
TÄSSÄ ON ERON PYYNTÖNI.

LÄHDEN TOTEUTTAKSENI UNELMANI...
"SUUREN SUOMALAISEN ROMAANIN".

OLIT JUURI OPPIMAISILLASI, MITEN
PAPERI PANNAAN KONEESEEN.

Toimitus: Mari Ahlstén, Juha Hakala, Auli Kaartinen, Marjukka Kuikka, Riitta Kärki, Maarit Laskujärvi, Irja Peltonen (vastaava), Juha Piukkula, Elina Rauhala, Tuija Sonkkila, Jukka Tammi-lehto, Liisa Vesanto, Petri Vestelin, Memu Viljakainen.

Puheenjohtajan puuropuhe

Ensi torstaina (26.11.) kello 19.00 kokoonnumme PTY:n kerho-ravintolaan päättämään UDK:n ties kuinka monennetta toimikautta ja saumattomaksi jatkoksi aloittamaan uutta toimintavuotta.

Millä mielin? Sääntöjen mukaisesti vuosikokouksessa "tehdään tiliä" sekä toiminnasta että taloudesta erilaisten kertomusten muodossa, mutta nämä enemmän tai vähemmän viralliset paperit eivät suinkaan kerro kaikkea, eivätkä tavoita kaikkia jäseniä. Sen vuoksi joitain mennyttä ja tulevaa koskevia ajatuksia tälläkin palstalla.

Mennyt toimintavuosi kirjattaneen UDK:n historiassa yhtenä tapahtumarikkaimmista. Perinteisten toimintamuotojen rinnalle syntyneet uudet (esim. kirjallisuuskerho ja lauluryhmä) tuntuvat saavuttaneen uusia ihmisiä, silti usein näytää, että tehtävät kasautuvat liikaa yksille ja samoille kokousrutiinien rasittamille, ja aktiivien yhteydet kasvaneeseen jäsenistöön heikkenevät. Hallitusaktiivien ulkopuolelta tulevaa nk. reunaporukkaa tarvittaisiin nykyistä enemmän. Pikkusormen saatuaan UDK ei välttämättä vie koko kättä.

Kaikessa toiminnassa ei suinkaan ole onnistuttu odotusten mukaisesti, asiat vesittyvät, toiset (suuretkin) painuvat kumpujen yöhön ja välillä häipyy usko mahdollisuuteen vaikuttaa asioiden kulkuun millään tavoin. Uskon kuitenkin, että tärkeintä on pitää asioita esillä; puheisiin ja kirjoituksiin voi aina sisältyä se kuningasajatus, joka kantaa tuloksiin.

UDK:n ja sen toimintamuotojen tarkoituksena on ollut ja tulee olemaan linkin luominen opiskelun ja elämän välille. Ajan henki, maailman (erityisesti kirjasto ja yliopisto sellaista) tapahtumat heittävätkä jatkuvasti eteemme haasteita, joihin tulee vastata. Kirjastotieteilijöiden henki älköön olko antaa mennä vaan.

Toimikausien taitteessa muistakaamme, että UDK:n toiminta ei ole pirstottavissa palasiksi vaan nähtävä päättymättömänä prosessina. Paljon on tehty, vielä paljon enemmän tekemättä.

Kuluneesta toimintavuodesta
hallitusyhteistyöläisiä ja
kaikkia UDK:n jäseniä kiittäen

Memu Viljakainen

Ravintola Elielissä, tunnelmallisessa Helsingin asemaravintolassa istuu osa Suomen kansasta, kaiken ikäiset, näköiset ja kokoiset; ne jotka ovat matkalla Helsingistä tai vain matkalla elämässä. Kahvi ja keskikalja haisevat väljähtyneille, tupakansavu leijuu ja yhdistää kaikki läsnäolijat yhdeksi joukoksi jossa jokainen on kuitenkin yksin; ilmeet ovat välinpitämättömiä, väsyneitä. On torstai-ilta-päivä, kello tulee 17.00. Jotkut ikäänkuin odottavat jotain, jotkut ovat jo lopettaneet odottamisensa.

Minä odotan Reijo Savolaista haastateltavaksi. Reijo lähti muutama vuosi sitten laitokselta Helsinkiin tehtyään gradunsa Kirjastotiede tieteenä - ensimmäisen tieteenala-analyysin maassamme. Lähti, kun laitos ei enää tuntunut tarvitsevan.

Tässä samassa rakennuksessa kävi Bertolt Brecht 40 - 41 pakolaiskeskustelunsa. Asemat ovat monenlaisten pakolaisten kohtauspaikkoja.

Seuraavanlaista juttua syntyi Elielissä torstaina 19.11.81 klo 17.00 - 18.30:

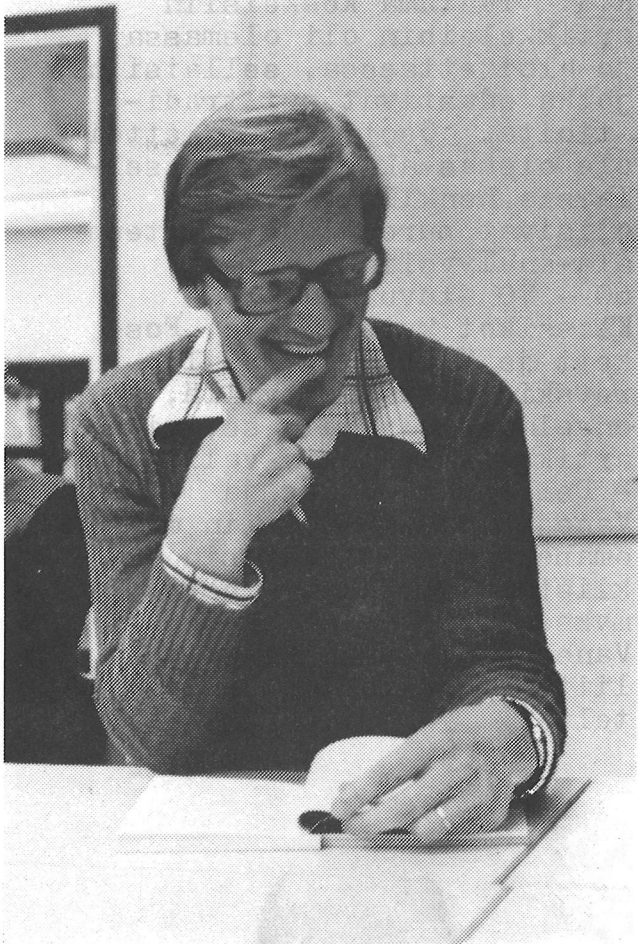
Reijo S.

I.P: Gradustasi on suomenkielisenä tieteenalamme perusteoksena keskusteltu paljon. Miltä keskustelu on itsestäsi tuntunut, ovatko oikeat asiat olleet esillä?

R.S: Ensimmäiset keskustelut työn ilmestyttyä keväällä 79 käytiin Kirjastolehdessä. Tuolloin ei ollut kirjastotieteessä olemassa minkäänlaista keskustelutraditiota. Kantaa otettiin jyrkästi puolesta tai vastaan, työ yritettiin tyrmätä näennäisellä asemaan perustuvalla arvovallalla, voisi sanoa jopa ideologisesti. Argumentteja ei esitetty. Mentaliteetti oli tuollaista "leima otsaan" -tyylistä, asioihin ei juuri puututtu.

Tilanne muuttui kuitenkin oleellisesti Kirjastotieteen ja informatiikan yhdistyksen Ikaalisten seminaarissa toukuussa 80, jossa asiasta virisi vilkas keskustelu useiden näkökantojen välillä. Bunkkereista päästiin pois, sen jälkeen keskusteluilmapiiri on ollut avartuneempi. Leimojen lyöntiin ovat osaksi olleet syyllisinä työssä käytetyt termit kuten "porvarellinen kirjastotiede".

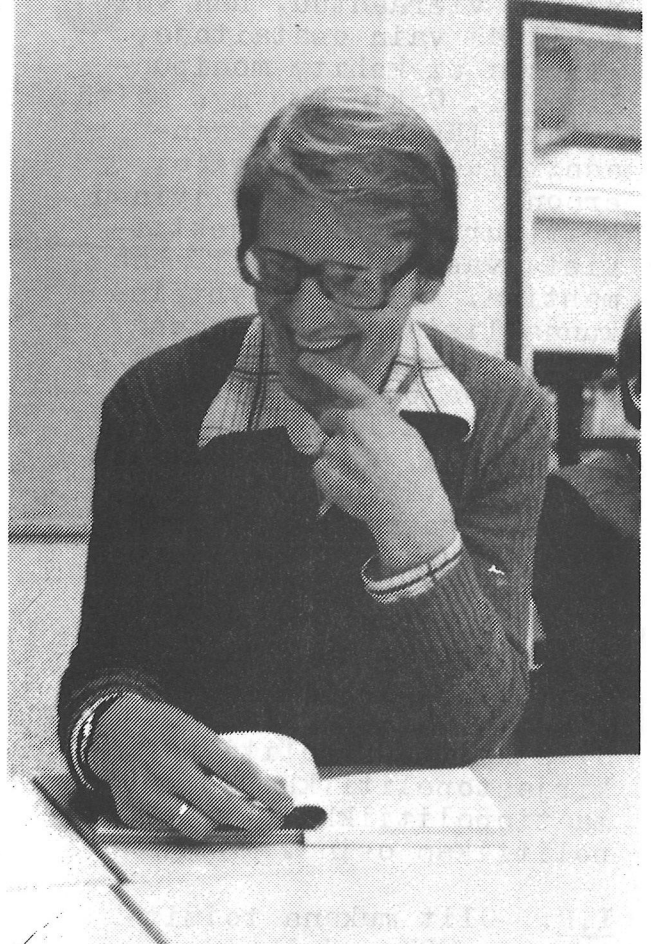

Kukaan ei kuitenkaan ole parempaa ilmaisua esittänyt. Minustakin ko. alue on erittäin heterogeeninen, mutta kuvaavampaa käsitettä ei ole.

I.P.: Olet opiskellut Helsingissä työsi ohella sosiologian laudaturin. Mitä sosiologialla olisi annettavana k&i:lle?

R.S.: Tärkeää olisi k&i-alan täsmennys: esim. kirjaston yhteiskunnallisten ja kulttuuristen tehtävien täsmen-täminen, se kuinka ne aset-tuvat yhteiskunnalliseen kon-tekstiin, se miten eri sosio-logisista teorioista lähtien voitaisiin selittää kirjasto-tiedettä ja informatiikkaa. Mm. poliittisen taloustieteen kritiikin näkökulmaa ei ole edes pohdittu.

I.P.: Sivulaudaturisi on kulttuurisosiologian alalta. Kertoisitko siitä tarkemmin?

R.S.: Aiheena oli Georg Sim-melin kulttuurisosiologia. Simmelhän oli laaja-alainen ajattelija, mielestäni hänen ajatuksensa ovat nykyisyv-denkin kannalta relevantteja, uutta voi syntyä Simmelin ajatusten kritiikin kautta.

Työssäni on keskeisenä yleinen kulttuuriproblematiikka, objektiivisen ja subjektiivisen kulttuurin dialektinen suhde.

Objektiivisella kulttuurilla tarkoitan kaikkea sitä mikä on esim. kirjoihin tallen-nettu ns. "kulttuuristaarteisto". Subjektiivinen kulttuuri taas on ihmisten mahdolli-suudet ammentaa, omaksua tästä aarteistosta moni-puolisesti kehittyneen per-soonallisuuden luomiseksi.

Nykykulttuurissa objektiivinen kulttuuri on paisunut valta-vaksi. Subjektiivinen on

siihen nähden alisteisessa asemassa, objektiivisesta voi omaksua vain häviävän pienen osan. Tästä syystä yksilö vieraantuu, hän voi kehittää vain osataitoja, eli hän ei kehity monipuolisesti. Onkin kysymys siitä, kuinka tästä vastakkainasettelusta päästäisiin eroon, ettei objektiivinen kulttuuri olisi subjektiivista vastassa nimettömänä mahtina. Miten eri yhteiskunnallisissa tilanteissa kuilu kavenisi. Lyhyesti sanottuna on kyse siitä, miten saada TIETO PERUS-OIKEUDEKSI. Kysymys ei siis enää ole yksilön omaksumiskyvystä vaan kuilun kaventamisesta.

Tällöin korostuu kulttuuri- ja informaatiopolitiikka. Niiden tutkiminen tuleekin olemaan tärkeää alallamme. Siis kulttuuripolitiikka, kirjastopolitiikka ja informaatiopolitiikka yhteiskuntapolitiikan osina.

I.P: Olit mukana toimittamassa UDK:n julkaisusarjassa ilmestynyttä antologiaa Kirjastotiedettä ja informatiikkaa etsimässä. Mikä on sen merkitys keskustelussa k&i:stä?

R.S: Mielestäni se on perusaineistoa, tikapuuaineistoa eli johdatus siihen mitä kirjastotiede ja informatiikka eri näkemysten mukaan ovat tieteinä. Tutkintovaatimuksiin se mielestäni kuuluisi aineopintojen loppuun antamaan kuvaa tieteenalasta (Samat teemat tulevat gradussani esille laivissa).

I.P: Millä perusteella artikkelit on valittu?

R.S: Pyrkimyksenä meillä oli jonkinlainen kattavuus, ei ensyklopedisuus, mutta kaikkien tärkeiden lähtökohtien esilleottaminen.

I.P: Löytyivätkö artikkelit helposti, erottuivatko ne muista selvästi?

R.S: Tuntuma keskeisiin artikkeleihin oli olemassa jo aloitettaessa, sellaisiin jotka edustivat eri traditioita. Osoittautui, ettei ole olemassakaan paljon sellaisia henkilöitä, jotka olisivat pureutuneet tieteenala-analyysiin ainakaan 60 - 70 -luvulla. - Klassikot kuten Shera, Foskett ja Mikhailov & Giljarevskij olivat selvillä, ongelmana oli vain se, mikä artikkeli kultakin valita. - Dembowska, Stieg ja Vanejev taas haluttiin mukaan omaperäisen - ehkä osin kiistanalaisenkin - näkemyksen tarjoavina, kuten Vanejevin, josta Neuvostoliitossa on paljon keskusteltu.

I.P: Mitkä ovat mielestäsi tärkeitä asioita tällä hetkellä k&i tutkimuksessa?

R.S: Aiemmin oli jo puhetta kirjasto- ja informaatiopolitiikan tutkimisesta osana kulttuuripolitiikkaa. Muita ovat

K&I:n ja sosiologian väliset asiat, informatiikan ja tieteen-tutkimuksen vuorovaikutussuhde ja tieteellisen informaation ja kommunikaation merkitys ja tehtävä. Spesifimpiä alueita ovat mm. tiedontarvetutkimus, luokituksen teoria ja automaation ja teknologian mahdollisuudet ja rajoitukset.

I.P: Gradusi oli tieteenala-analyysi. Mikä on mielestäsi tällaisen analyysin merkitys ja tulisiko sen jatkua?

R.S: Tietysti analyysin tulisi jatkua ja täsmentyä alan kehittyessä. Käytännönkin kannalta tieteenala-analyysin tulisi olla jatkuvaa, ettei evaluaatio ja tutkimus raahaisi käytännön perässä.

I.P: Olet ollut töissä amanuenssina Helsingin kaupunginkirjaston auto-osastolla ja informatikkona Suomen Akatemian tiedepoliittisessa kirjastossa. Onko Tampereella saamasi koulutus ollut tarpeellista ja riittävää työelämässä?

R.S: Työpaikathan ovat täysin erilaisia. Autossa asiakkaina ovat etupäässä lapset ja käyttäjäkunta on vaihtelevaa. Siellä on tavallaan helppo olla jos asennoituu työhönsä tavanomaisen välinpitämättömästi so. päivällä tehdään määrättyt rutiinit ja illaksi kotiin kasaan pino romaaneja, eli jos tyytyy rutiinien uusintamiseen. Amanuenssitasolla oman työn kehittäminen jää helposti hyvin vähiin. Osaksi tämä johtuu työnjaosta, autossa tehtävät on tarkasti rajattu eikä liikkumavaraa ole paljon. Ainoat mahdollisuudet vaikuttaa ovat kirjavalinta ja tietysti asiakaspalvelu.

Rutiinien yläpuolelle nouseminen, uusien näkökulmien etsiminen vaatii paljon viitseiäisyyttä. Työssä joutuu helposti turvalliseen uraan. Vastapainona mielestäni ovat alan tapahtumien seuraaminen, osallistuminen ay- yms. toimintaan.

Akatemiassa työ on paljon itsenäisempää ja tavallaan haastavampaa. Kirjastohan palvelee Suomen Akatemian hallinto-toimiston suunnittelu- ja selvitystarpeita ja muita tieteen tutkimuksesta kiinnostuneita. Kirjasto on alan ainoa Suomessa. Työssä on tärkeää omakohtainen perehtyminen ja osallistuminen tiedepolitiikan seurantaan, se on jopa välttämätöntä.

Työt ovat siis täysin erilaisia käyttäjäkuntaa ja materiaalia myöten. Kuitenkin koulutukselta molemmat vaativat samoja asioita:

Tietoja K&I-palvelun sijoittumisesta yhteiskuntaan, kun ne toimivat siinä ja kirjaston mahdollisista vaikutuksista. Tärkeää olisi myös tieteen yhteiskunnallisen roolin selvittäminen, yleisopinnoissahan asia tulee kylä esille mutta mielestäni asiasta tulisi puhua myös aineopinnoissa.

Tällainen keskustelumme oli lyhyesti referoituna. Kaikkea en ensinnäkään ehtinyt kirjoittaa (uusin tekniikka puuttui) ja puhtaaksi kirjoitusvaiheessa ei hieroglyfeistä (käsiala) oikein tahtonut saada selvää. Tarkemmin Reijon ajatuksiin voit tutustua UDK:n tieteellisessä opintopiirissä kevään aikana.

I.P.

RÄHMÄ-KÄHMIÄLÄN YLIOPISTO

YLIOPISTO-UUTISET

ESITTELYVUOROSSA: VIRASTO- JA VARASTOTIETEEN LAITOS

Virasto- ja varastotieteen laitos on pienimpiä, mutta ei suinkaan merkityksettöimpiä yksiköitä yliopistoyhteisössämme. Laitos on tunnettu laajalti paitsi nopeasta ja huokeasta kyvystään tuottaa paljon kysyttyjä virasto- ja varastoteknikkoja yleisten että tieteellisten virasto- ja varastojärjestelmien palvelukseen niin myös ennennäkemättömästä ennakkoluulottomuudestaan tiedettä kohtaan. Tieteellisyyden vaatimukset, tieteellisen innostuksen läpitukenavuus on silmiinpistävä; niin opettajista kuin opiskelijoistakin näkee heti, millä vakavuudella tällä laitoksella suhtaudutaan yliopistomme kantavimpaan voimaan T I E T E E S E E N!

Professori, yleisen paleontologian tohtori, M. Ämelö. Kuinka tämä harvinaislaatuinen tiedepyhättö on saatu aikaan?

"Vain opettajakunnan ja opiskelijoiden yhteisin ponnistuksin. E erityisen ylpeä olen opettajien uhrautuvasta ja rohkeasta suhtautumisesta byrokraatiin ja sellaiseen. Ilman tätä siviilirohkeutta emme olisi pystyneetkään laitoksellamme siirtymään mm. graduarvostelussa käytettävään sosiaalisiin perusteisiin tukeutuvaan mittaukseen ja arvoste luun."

Professori Ämelö esittelee mielellään ja ylpeänä nuoren lupaavan tutkijan G. Radun huomiotaherättävää tutkimusta.

Professori, teologian tohtori M. Ämelö, voisitteko hieman tarkentaa.

"Ennen tätä uutuuutta, olemme soveltaneet sosiaalisia perusteita kokeilumielessä vain harjoituksissa ja proseminaareissa. Tällöin olemme antaneet etusijan perheellisille, käytännön kokemusta omaaville, vähintään kahden lapsen vanhemmille, joiden puolisot luovat uraa ja joilla muutenkin on vaikeata. Perinteisesti tätä menetelmää on sovellettu myös valittaessa opettajakuntaa. Näillä em. alueilla saaramme myönteinen arvostelu ja rohkaisevat kokemukset ovat antaneet pontta siirtymiselle myös laudaturtasolla. Emme tule katumaan siirtymistämme mainittuun järjestelmään: tulokset ovat lupaavia; tutkielmat ovat lyhentyneet, tulleet ytimekkäämmiksi. Kaikki ylimääräinen ja tarpeeton on pyyhitty pois. Vain puhdas tiede - ydin on tavoitettu. Laitoksellamme tullaan pääsemään pois aikaisemmasta laudaturtutkielmia kohdanneesta ongelmasta.

Aikaisemmin laitoksellamme olivat ongelmana monien gradujen siirtyminen vuosilla eteenpäin, jopa opiskelujen keskeyttäminen.

Nyt nuorten lupaavien tutkijoiden ei enää tarvitse ahertaa pakertaa kauaa tutkielmiensa parissa. Ainakaan kaikkien. Kuka tahansa, joka pystyy esittämään tarpeeksi pätevät sosiaaliset perusteet gradunsa hyväksymiselle, tulee saamaan kandidaatin paperit tuota pikää käteensä. Tätä menoa jopa tohtorin hattukin hämmöttää yhä helpommalla yhä useammille."

Virasto- ja varastotieteen laitoksen varsinainen sankari, kanssaopiskelijoidensa ihailun ja palvonnan kohde on tällä hetkellä virasto- ja varastotieteen kandidaatti Gunnar Radu. Hän ei ole suinkaan ainoa, johon näitä uusia arvosteluperusteita on sovellettu, mutta hän on auttamattomasti varmaankin eniten huomiota saavuttanut. Gunnar, tutkielmasi käsitti kolme sivua, siinä oli kaksi lähettä ja se oli omaperäisesti kirjoitettu päiväkirjan muotoon.

Kertoisitko, Gunnar, hieman lähemmin aiheestasi ja tutkielmasi saamasta vastaanotosta?

"Niin, tutkin Taka-Mahkulan viraston & varaston käyttöä viikon aikana syyskuussa 1981. Käytin ns. viivamenetelmää havaintojeni teossa. Vedin viivan Haarlan 7x7 mm siniruutuiselle paperille joka kerran kun joku kävi kirjastossa. Tämä paperi on nähtävänä tutkielmani liiteosana. Havaintomateriaalini pohjalta sekä osittain muistiini pitäytyen kirjoitin sitten päiväkirjaani kyseisen viikon tapahtumat. Tutkimukseni yhteenvedossa todetaan tärkeimpänä havaintona olleen, että ki... virastossa & varastossa kävi paljon kaikenlaisia ihmisiä."

Erittäin mielenkiintoinen havainto - miten, aiotko jatkaa tieteellistä uraasi vaiko palaata Taka-Mahkulaan ja työelämään?

"Kyllä. Suunnitelmissani on jatkaa ja laajentaa aihettani aina liseniaattityöksi. Sekä professori Ämelö että apuprofessori Rakkari, itse tämän käyttöalueen erikoistuntija ja spesialisti,

ovat innostaneet minua kovasti jatkamaan. Kuten prof. Ämelöllä on tapana laushtaa: "Jätä nyt jotain lisuriinkin"; niin minäkin olen sitten jättänyt. Aion laajentaa aiheeni ongelmakenttää aina nelikentäksi. Otan mukaan myös havaintoyksiköiden mahdollisen sukupuolen. Itse "viivamenetelmä pysynee samana."

Entäpä tutkimuksesi saama vastaanotto - millaisia kommentteja olet saanut?

"Laitokselta cum lauden. Opiskelijakollegani sen sijaan ovat menneet hiljaisen ja mietтелиään näköisiksi."

Olisimme mielellämme ottaneet tähän haastatteluun kommentteja myös virasto- ja varastotieteen laitoksen tieteelliseltä "selkärangalta" apuprofessori Mortti Rakkarilta. Muistissamme on vielä lähtemättömästi hänen väitöskirjansa: "Nelientän empiirisuus ja virasto- ja varastotieteen sosiaaliteknologinen selitettävyyys eli käyttäjää etsiskelemässä". Kuten tunnettua tuossa työssään apuprofessori, vir.& var. tiet. kand. (väit.), M. RakkariTM tulokseen, että lukutaitoisemmat käyttävät virastoja & varastoja muita enemmän. Valitettavasti apuprofessori Rakkari oli puhelimesta/menossa/tulossa/päivähoidossa/ syömässä tai sitten ei/ mutta ei ainakaan vastaamassa hänelle osoitettuihin kysymyksiin. Ovellaan luki lapussa "Palaamme asiaan sitten- myöhemmin/ joskus / ei koskaan."

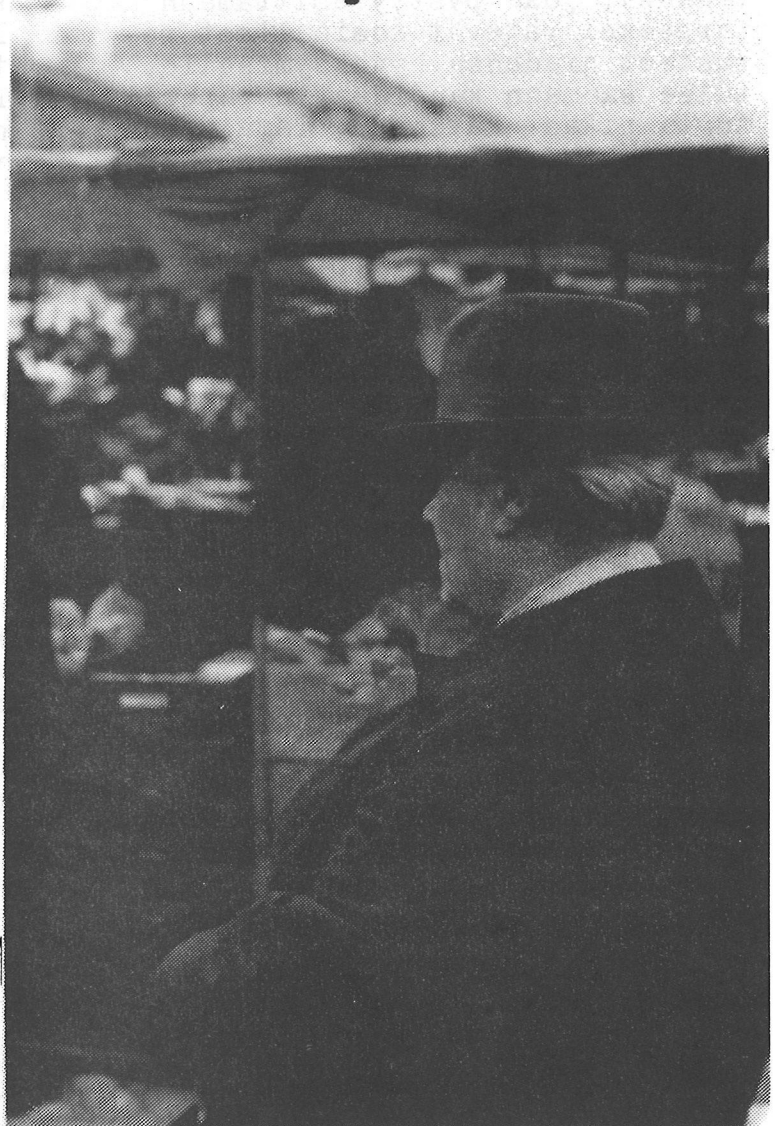
Tämän kuvan oletetaan esittävän apupr. Rakkaria.

Keltapuseroinen mies työntää appelsiininväristä Fiatia käyntiin. Talon seinässä Hartwallin Jaffa-mainos. 'Keltaisuus' on keltaisen värin intensio, sen olemassaolon ehto. Keltaisen värin ekstensio on keltaisten värien varasto, kaikki maailmassa vastaan tulevat keltaiset, 'keltaisuuden' ehdon täyttävät ilmiöt.

Lause 'Keltapuseroinen mies työntää appelsiininväristä Fiatia käyntiin' on semanttisesti korrekti. Sen ekstensio on sen totuusarvo: tosi tai epätosi. Ja se ON tosi, näen sen omin silmin. Lauseen intensio taas on sen totuusehto, sen sisältämien käsitteiden totuudellisuus, mielekkyys. Lauseen intensio on tosi, jos on olemassa 'keltapuseroisuus' miehestä puhuttaessa, jos on olemassa olio 'mies' ja tällä kyky pitää yllä 'puseroa'. Edelleen on 'appelsiininvärisen' oltava mielekäs käsite, mikä edellyttää 'appelsiinin' olemassaoloa. Lisäksi 'miehen' on pystyttävä 'työntämään' jokin pakosta olemassaoleva 'Fiat' käyntiin. Ja 'Fiatin' on osattava 'käydä'. Pragmaattisesti edellä mainittu lause on relevantti siinä mielessä, että kysymykseen 'Miksi lause ilmaistiin?' on olemassa vastaus: havaitsin lauseen ilmaisevan näkymän voimakkaan keltaisuuden ja halusin jäljentää sen paperille, sillä tapahtuma oli nopeasti ohimenevä eikä ole enää kohtuullisin väkein konstruoitavissa tai dramatisoitavissa. Toisaalta lause oli epärelevantti ja loukkasi rehellisyyden periaatetta. Korostinhan miehen, auton ja ympäristön suhdetta epänormaaleilla seikoilla. Miksi halusin painottaa juuri väriolosuhteita? Eikö rehellisintä ja informatiivisesti relevantteinta olisi ollut kertoa pelkästään

Lause ja teko

mekaanisen käyntiintyöntämisen aktista? Halusinko jollakin tavalla ivata miehen ja auton välistä värillistä suhdetta, parodioida omistajan ja esineen yhteenkuuluvuutta, johon vielä liittyi mainoksen asiakaan kuulumaton 'appelsiinisuus'?

Semanttisesti korrekkeja ovat seuraavatkin lauseet.

HeSa 22.11.81:

Karjalainen on tunteikas ja haavoittuva.

Virolainen on poliittinen helppoheikki.

Ilmassa oli jonkinlaista kultivoitunutta pop-hurmasta tyttöjen melkein kirkuessa.

Variksenmarjan tai väinönputken aromit nostavat esiin viehättäviä näkymiä muualle maailmaan myytävästä arktisesta eksotiikasta.

Hän on Rolls-Royce Motors-
tehtaan johtaja, ja eräs asia on varma, hänen esiintymisensä ja henkilökohtainen olemuksensa kuvastavat yrityksen henkeä. Insinöörihenkeä.

Liberaalit aliarvioivat naisäänestäjien älyn.

Kielen säännöt luokitellaan tavallisesti konstitutiiviseksi, informaatorakennesäännöiksi ja pragmaattiseksi säännöiksi.

Konstitutiiviset säännöt on kirjattu kulloinkin voimassa olevaan kielioppiin. Ne ilmaisevat ne lauseenrakennuksen apuna käytettävät säännöt, jotka kulloinkin ovat yleiskielen mukaisia. Ilman konstitutiivisiä sääntöjä ei kielen oppiminen olisi mahdollista. Lapsi oppii kielen muotosäännöt ja suurimman osan rakennesäännöistä viidenteen ikävuoteensa mennessä. Jo alle vuoden

ikäisenä lapsi pystyy havaitsemaan häntä hoitavien aikuisten kielessä tiettyjä äänteellisiä yhdenmu-kaisuksia. Kieli opitaan siis hyvin varhain, ja sen käytön hienosäätö täydellistyy sitä mukaa kuin lapsi oppii jäsentämään ympäristöään, käyttämään esineitä sen muokkaukseen ja huomaamaan, että kielellä voi tehdä tekoja.

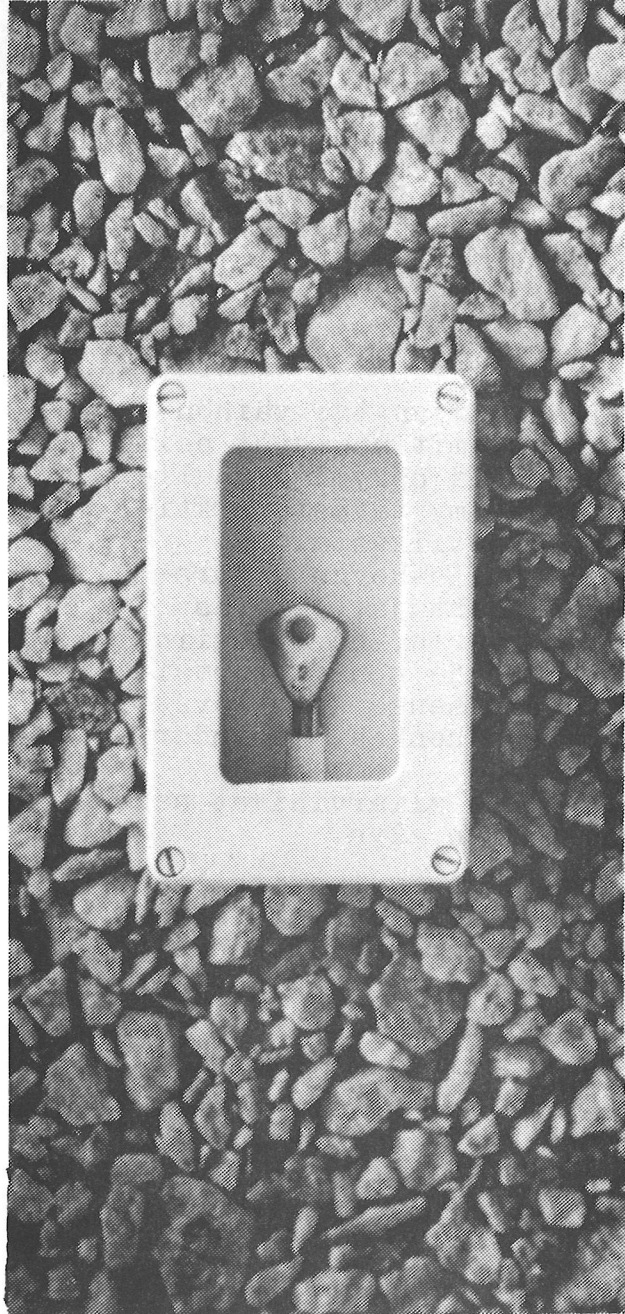
Informaatorakennesäännöt rakentavat kieliopillisen luurangon ympärille kielen elävämmän, käytöstä riippuvan vaihtelun. Käsitteet tieteen kieli, kaunokirjallisuus, kysely jne. kuvaavat kielen eksaktisuudelle, vapauden asteelle, selvydelle jne. asetettavia vaatimuksia. Ne eivät kuitenkaan ole pysyviä, vaikka niin saattaisi luullakin. Sanasto muuttuu lakkaamatta, arvostukset nousevat ja tuhoutuvat - kiehi noudattaa yhteiskunnan historiallista liikettä.

Kielen pragmaattiset säännöt tuovat joukon uusia käsitteitä, joiden tieteel-

lisen tutkimuksen aste kielitieteessä on 'esiteoreettisella' asteella. Puheakti kuvaa puhujan ja kuulijan välistä suhdetta. Puhuja, sanoessaan tietyn ilmauksen, tekee kielellisen teon. Hän ei vain sano jotakin, vaan myös käskää, pyytää, lupaa, väittää tms. Tällöin hänellä on jonkinasteinen oletus kuulijan (tai lukijan) käyttäytymisestä. Puhujalla on puhunnokseen kätkeytyneenä intuitio, aie, jonka hän pyrkii välittämään kuulijalle. Jotkut puhunnokset eli ilmaukset ovat pitkälle ritualisoituneet kuten kiitos! anteeksi! tai muuten konventionaalistuneet, esim. vain ylempi voi 'määrätä' alemmaa, joka taas voi 'vaatia'. Lähes kaikkiin ilmauksiin liittyy presuppositio, lisäoletus, ennako-oletus. Jos sanomme, että Virolainen on helppoheikki, niin oletamme lukijan tietävän, minkälainen olio helppoheikki on ja varsinkin, minkälainen hän on luonteeltaan. Lause 'Virolainen on poliittinen helppoheikki' olettaa lukijan lisäksi olevan perehtynyt siihen, mitä yleiskielessä sanotaan 'politiikaksi' ja varsinkin lukijan tietävän, minkälainen toiminta politiikassa on 'luvallista' ja mikä ei.

Ihmisen toiminta ei ole sattumanvaraista hapuilua, vaan tietoista. Tietoisuus syntyy vuorovaikutuksesta ympäröivän yhteiskunnan kanssa. Ihminen oivaltaa jo yksilönkehityksensä varhaisina hetkinä sen, että hän pystyy vaikuttamaan ympäristöönsä ja asioiden kulkuun. Kommunikointi ympäristön kanssa ei ole mekaanista lähettäjän, kanavan ja vas-

taanottajan välillä kulkevaa informaatio-sykäys-virtaa, vaan tavoitteellista pyrkimystä yhteisen maaperän löytämiseksi. Yhteisenä tavoitteena on - ainakin pitäisi olla - suotuisan persoonallisuuden- ja yhteisönkehityksen turvaaminen.

kuva ja sana: ts

ARRGH!
 Tammyilyä
 by Pete V.

Vaihtoehtoisen demokratian ideana on ollut tuoda Tamya lähemmäksi opiskelijoita, tai tuoda Tamyyin edustajia, joiden pohja on yliopistolla olevissa yhteisöissä. Tarkoituksena on ollut murtaa paikalleen jähmettynyttä puoluekuviota, kuviota jossa ainakin jotkut ryhmät ovat olemassa kerran kahdessa vuodessa, jotta ihmiset pääsisivät osoittamaan sitoumuksensa joihinkin hyvin yleispoliittisiin linjoihin tai maailmankatsomukseen. Käsittääkseni demokratia ei voi toimia muuten kuin kaikkien ihmisten osallistumisena heitä koskeviin asioihin. Vaihtoehtoisen demokratian edustajat eivät ole lähteneet leikkiin mukaan edustuksellisinä edustajina. Pyrimme tukemaan niitä jotka toimivat, ja omalta osaltamme löytämään niitä aiheita ja toimintamuotoja, jotka opiskelijat voisivat kokea omakseen. Tamyn edustajistohan ei ole toimintaa pyörittävä elin. Se onkin nähtävä yhtenä elimenä, joka antaa tukensa - tai ei anna - erilaisille ideoille. Me olemmekin lähteneet toiminnasta käsin. Heti kärkeen päätettiin perustaa ryhmät, jotka pohtivat Tamyn toimintasuunnitelmaa. Ryhmien kokoonkutsujina ovat Tamyn jaostot. Tätä kautta voi edustajistonkin löytyä ytyä. Vähintään kohtuullista mielestäni olisi se, että jokainen edustajiston jäsen osallis-

tuisi jaostojen toimintaan tai olisi ainakin aktiivinen ainejärjestössään tms. Haluaisinpa kirjoittaa tähän väliin elämänfilosofiaa. Minua ottaa suuresti pään, kun tänä päivänä halutaan niin hirvittävästi olla vapaita ja yksilöitä, sitä korostetaan yli kaiken. Parempi vaihtoehto on päinvastainen: olla sidoksissa johonkin ja yhdessä. Opi-taan muilta ja kasvetaan, myönnetään oma erehtyväsyytemme ja historiallisuutemme, ei jumalallisteta ihmistä, ihmisen tahtoa ja tietoisuutta. Ne asiat, joihin Tamyssä mielestäni pitäisi kiinnittää huomiota ovat seuraavalaisia:

- opiskelijan taloudellinen asema (se on kova paikka kun on 50 000 mk velkaa ja pitäisi kolmen tonnin palkasta maksaa vuodessa 4000 mk korkoja, tai kun täytyy lähteä maaliskuussa Ruotsiin tienaamaan).
- vaihtoehtoiset opiskelumuodot.
- byrokratian kasvu ja päätös-vallan valuminen laitoksilta ulos.
- rauhantyö ja kansainvälisyys.
- opintoviikkosysteemi ja opiskelutahti.
- asumisen hinta ja taso.
- ainejärjestötyön tukeminen.

ASIASANAN UUSI ALUEVALTAUS. ARVOSTELEVA KIRJALUETTELO SINUN AVUKSESI SINUN KIRJASTOSI KIRJAVALLINASSA. ASIAN TUNTIJAMME OVAT SYVÄLLISESTI KIRJALLISUUTEEN PEREHTYNEITÄ, SIVISTYNEITÄ JA TAITAVIA SANASEPPOJA, JOTKA LYÖVÄT KOULUHALLITUKSEN ARVOSTELIJAT HEIDÄN OMILLA ASEILLAAN. JOKA KIRJASTA LYHYT+NASEVA+OBJEKTIIVINEN+KUUVAAVA ARVOSTELU, JONKA PERUSTEELLA SINÄ JO TIEDÄTKIN MITKÄ KIRJAT ON VALITTAVA JUURI SINUN KIRJASTOOSI, SINUN ASIAKKAIDESI LUETTAVAKSI.

UUSI LUETTELO KIRJASTOSI KÄYTTÖÖN!

ARVOSTELEVA KIRJALUETTELO

1987 ·77—87

JULKAISIJA JOULUHALLITUS

laatua ja valikoimaa

1 FILOSOFIA — PSYKOLOGIA

kirpeä tilityskirja vakavasta aiheesta, lämmin ja sydämeenkäyvä.
 itsetilitys sisäisen minänsä sortumista ja uudesta täydestä elämästä kuvaava elämänläheisesti
 Todellinen, rehellinen, järkyttävä kuvaus pohjattomasta kauhusta kaikessa alastomuudessaan.
 Kirja joka paljastaa ihmisielun pohjiaan myöten.
 Arvokas virikekirja kaikille ajatteleville ja etsiville ihmisille
 Maailmankuulu opas yliluonnollisten voimien hallitsemiseen, elämän tajuaamiseen ja toteuttamiseen täydesti.

Kohota yleistietouttasi! Kaikki mitä olet aina halunnut tietää psykoanalyysistä, neurooseista, libidosta, egosta ja idistä ytimekkäänä ja hykertävänä sarjakuvakollaašina.

Keskeisistä elämänskysymyksistä aikamme suuriin kysymyksiin, ihmisen vastuuseen ja vaikutusmahdollisuuksiin.
 piirtää ennakkoluuloja murentavaa kuvaa sukupolvensa ihmisestä, kasvamisesta kivuista, olemassaolon kysymyksistä.

Eleettömästi ja osuvasti tavoitettu pienen ihmisen elämänkamppailu. nos-
 taa esiin ihmisluonteen paljaana ja alastomana.

Kepeää puhetta, suprasukaisia kannanottoja, viisasta pohdintaa — elämää puolin ja toisin.

3 YHTEISKUNTA

Paljastavin, tarkin dokumentti rea-
 listista kuvausta, terävästi havaittua
 kiinnostavia häkö-
 kulkimia avaava teos, yhteiskunnan valtakoneiston kirpeää kritiikointia

Selkäpiitä karmiva tulevaisuuden kuvaus, uusia näköaloja luova

Latautunut, kiihkeä väkevästi puhutteleva kirja
 Pysähdyttävä tulevaisuuden utopia! Aivan uusi näkökulma!

Syksyn vaikuttavimpia!
 tinkarheitä kuvia suomalaisesta todellisuudesta
 iskevä ja
 ajatuksia herättävä kuvaus
 Haastava ja varoittava, synkkä mutta ei lohduton
 kiintoisa näkökulma

5 LUONNONTIETEET — MATEMATIIKKA — LÄÄKETIEDE

Värikkäitä ja kiinnostavia Lämmin, maalaismaisemalle tuoksu-
 vahvaa luonnontunnetta va kirja
 Loistelas ja ilmeikäs kuvateos. Re- Upea ja perusteellinen kartoitus
 hevää kuvausta sekä valokuvien että aitoja luonnon
 tekstein, tunnelmia nuoren pojan ja vanhan
 Tänään on kaikki mahdollista, huomenna ei mikään. Elävä ja koskettava
 vahva, hallittu
 Pohjolan aarre, kirjallinen monumentti, Rikas, innostava
 Painava puheenvuoro ihmisen synnystä käytävään keskusteluun shokkimenestys
 Tiivis, kirkas ja kipeä
 Vahvasti eroottinen, säälimätön tutkielma Kiehtova ja karmea

Uusi muistelemisen ennätys: pieni ihmisen alkua, sikiö, kuvailee yhdeksää vuokralaiskuukauttaan äidin 'yksiossä' Uusi, innostava, erilainen

Avaruuksia syleilevä mielikuvituksen rakennelma, täynnä tapahtumia, huumoria, ajatustakin nopeampaa hui-
 maa menoa.

6 TEKNIikka — TEOLLISUUS — KÄYTÄNNÖN
TALOUS

Huima, tekninen, uudenlainen
Innostava ja monipuolinen
rakkaudesta lentämiseen

7 TAITEET — LIIKUNTA

Nerokkaan yksinkertaisesti vedetty
Värikästä luettavaa
riipaiseva tut-
kielma todellisuuden ja taiteen suh-
teesta. **Upea, värikylläinen**
Viehättävä teos taiteen ystäville. Ai-
nutlaatuinen kokoelma
modernina mut-
ta renessanssihenkisenä. **Kiehtova ja jännittävä**

**kaunein, kestävin
ja vaikuttavin**
Havainnollinen, maalaileva,
säälämättömän ironinen kuvaus
surrealistinen fantasia
liittyy tiukkaan todellisuuden tuntuun.
Palkittu, mukaansatempaava

8 KIRJALLISUUS — KIELITIEDE

80 Kaunokirjalliset kootut teokset

Sympaattinen tarina **Rämäpäinen ja hauska**
Viehättävä, rikas ajankuva **syvälinen ja monipohjainen suku-
väkevä romaani. tarina**
Railakas ja opastava
sulkauksia, töppäyksiä, rajua tilanne-
komiikkaa. **Häkellyttävä, sykkeinen**

Lämmin, avartava Ymmärtävä kuvaus

Hellyttäviä, rakkaudella kirjoitettuja intohimoisesta rakkaudesta.
mielikuvituksen tulista ja hellää leik-
kiä. **Lempään humoristinen**
Vuosisatamme suurimpiin kuuluvan,

Epäsönnäisyydessään ihastuttava

Omaperäinen, älykäs Remakan hauska, kiljusmainen tarina
elegantin julma **vauhdikas, hauska**
Henkeäsalpaavan jännittävä, tosi-
pohjaiseksi väitetty kertomus **Jännittävä, realistinen**

Jännittävä ja koskettava tarina Ymmärtävä, lämmin kuvaus

kauniiseen ja kuulaaseen **Enemmän kuin tietoisromaani. Huima**
hellyttävä kuvaus **satiiri,**
käsinkosketeltavan
aito, eläytyvä sukuromaani

Riemastuttavan hauska **Syvästi omaleimainen, runolli-
nen, hienonhienoa ironiaa viljelevä**

Valloittava ja hilpeä **leikkimielinen kirja**Hauska, reipas **Kujeellinen, hävyttömänhauska**

9 HISTORIA

Ratkiriemukkaita kommelluksia ja **iskevä häntä rajuin aseinen ja nöyryy-
kultaista huumoria tulvillaan** **tämään polvilleen.**

Mahtava henkilö- ja ajankuvaus
teesta, kertomus ihmisistä joilla

**Uusi, laajempi ja täydempi kokonais-
esitys**

aina ajankohtainen

Tieteet ja taiteet, aatteellinen ja opil-
linen sivistys, valtiollinen historia, ta-
lous- ja sosiaalhistoria nyt suomeksi
ensimmäistä kertaa.

Kiintoisa, kulttuurihistoriallisesti an-
toisa

ILOISTA
JOULUNAIKAA
KAIKILLE LUKIJOILLE!

loivottaa
Aiasanan
loimitus

← kuva UDK:n pikkujouluista:
Pukki tannittaa Tyttöä

LAITOSKOKOUKSESSA

Torstaina 19. 11. kertyi laitoksemme aulaan runsaat parikymmentä ihmistä pohtimaan lavi- eli syventäviä opintoja ja apulaisprofessuuria. Jutun irrottua virisi mielenkiintoinen keskustelu laitoksemme metodologiaopetuksesta.

LAUDATUR

Aiheesta oli valmistellut alustuksen professorimme Marjatta Okko. Lavin heikko asema on entisten ammattitutkintojen perintöjä: korkeakoulututkintomme on koottu vanhojen ammattitutkintojen aineksista kentän ääntä kuunnellen. Käytännön taitoja valmentavaan cumuun varattiin eniten voimavaroja.

Professorimme saanee piakkoin apua laviopetukseen, jos eduskunta hyväksyy laitoksemme apulaisprofessorin budjetissa. Tänä syksynähän kävi niin onnettomasti, että laviseminaari jouduttiin typistämään periodiksi opetustuntien vähyden takia.

Juha "Hakis" Hakala kyseli kuuluuko mitään uutta laviopintojen kohtalosta pätevyysvaatimuksissa eli tuleeko niiden suorittamisella olemaan painoa työtä hakiessa. Marjatta Okko vastasi, että esim. tieteellisten kirjastojen johtajia on vaikea saada tajuamaan lavin merkitystä, koska he eivät ole itse sitä opiskelleet. Yleisten kirjastojen puolella laviin suhtaudutaan kuitenkin vähän vakavammin.

Jukka Tammilehto vei keskustelun lavin sisältöön. Jukan mielestä nykyinen lavi ei anna valmiuksia vakavasti otettavaan tutkimukseen. Kirjasto rajataan muusta yhteiskunnasta erilliseksi laatikoksi, jonka sisältö lohkotaan osiksi käytännön rutiinien pohjalta. Tästä päästäisiin ehkä pois, jos kirjastotieteeseen saataisiin projektitieteellistä lähestymistapaa.

Pertti Vakkari totesi, että kirjastotieteen heikkoudet ovat samantapaisia kaikkialla maailmassa. Tutkimukseen kohteeksi pitäisi ottaa myös muut tiedonhankintakanavat kuin kirjasto. Vakkari varoitti metodologian opetusta luisumasta tekniikkojen valmennukseksi. Tärkeämpää olisi tarjota erilaisia käsitteellisiä viitekehyksiä, joiden avulla asioita voidaan problematisoida. Maria Wiman huomautti, että tekniikoita täytyy opettaa niin syvälle käytännön tasolla, että niiden sisältö ja merkitystä pystytään arvioimaan - etteivät ne jää leijumaan ilmaan epämääräisiksi käsitteiksi. Vakkari myönsikin, että ongelmana on usein tieteenfilosofisten käsitysten ja tutkimuksen käytännön taitojen yhdistäminen.

Opiskelijoilla ei vielä opintojen alussa ole riittävästi motivaatiota hankkia itselleen käsitystä itsenäisestä tutkimustyöstä esim. yleisopinnoilla. Karhunmaan Maija on huomannut, että joskus proseminaarilaisillekin pitäisi opettaa tutkimustyön alkeita, mihin kuitenkin ei riitä aikaa. Marjatta Okko kertoi, että cumun loppuun saadaan metodologian kurssi, jota vetäisi tuleva apulaisprofessori. Pertti Vakkari halusi tietää, millä tavalla metodologian opetusta pitäisi antaa. Tehäisiinkö käsiteanalyysia vai

tutkimusentekoharjoituksia? Jukka T: "Muoto ei ole tärkeä, kun vaan saadaan jotain jylläämään päässä." Pohdiskeluvan opiskelun vaihtoehtoja on lukemattomia esim. ryhmätyöskentely, luentopäiväkirjat jne. Pertti Vakkari ihmetteli, että mikä oikein saa opiskelijoita

den päissä jylläämään ellei juuri asioiden tarkastelu monelta suunnalta.

APULAISPROFESSUURI

Jukka oli tehnyt alustuksen aiheesta mitä apulaisprofessorilta vaaditaan. Paikalla tarvitaan monipuolista yhteiskuntatieteellistä näkemystä, koska tieteenalamme menetelmät ovat samat kuin yhteiskuntatieteissä. Tärkeitä tutkimusalueita olisivat mm. tieto, sen muodostuminen, käyttö ja tuottaminen; arvot ja niiden vaikutus kirjaston toimintoihin; kulttuuritutkimus (liittyy edelliseen); kirjallisuus, sen tuottamisen vaikutukset kirjastojen kirjavalintaan. Uuden apulaisprofessorin opetusala ei ole mielekasta rajata joksikin kirjastotieteen perinteiseksi osa-alueeksi. Viimeiseksi: Apulaisprofessorin valintaa ei saisi jättää kesäksi ja siitä pitäisi keskustella laitospöytäkokouksessa.

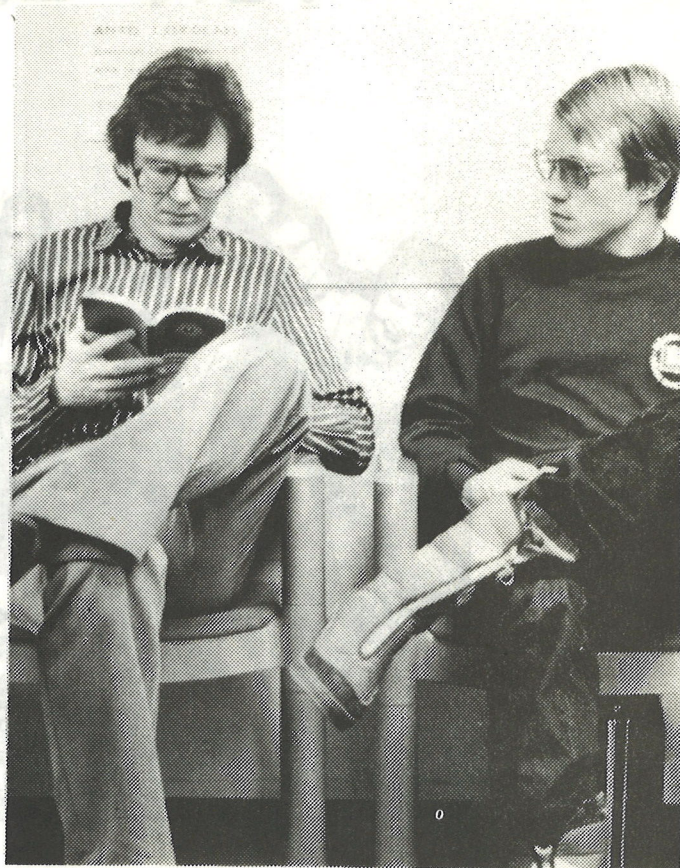
Marjatta Okko sanoi, ettei tulevan apulaisprofessorin tehtäviä kannata rajata etukäteen kovin tiukasti, ettei hänen vapauttaan sidota liiaksi ja ettei paikkaa ikäänkuin petattaisi jollekin tietylle henkilölle. Apulaisprofessorin valintaprosessi, jonka Okko selosti, lähtee kuitenkin liikkeelle niistä ihmisistä, jotka virkaa hakevat. Valinta alkaa aikaisintaan huhtikuussa.

Lopuksi professorimme kehotti leikkisästi kaikkia pitämään peukkuja pystyssä apulaisprofessorijutussa...

1. Mitenkä se Pertti tuon tekee?

2. Kyllähän tää minutakin käy.

1.

2.

OLI SITTEN ERI KIVA TUNTI

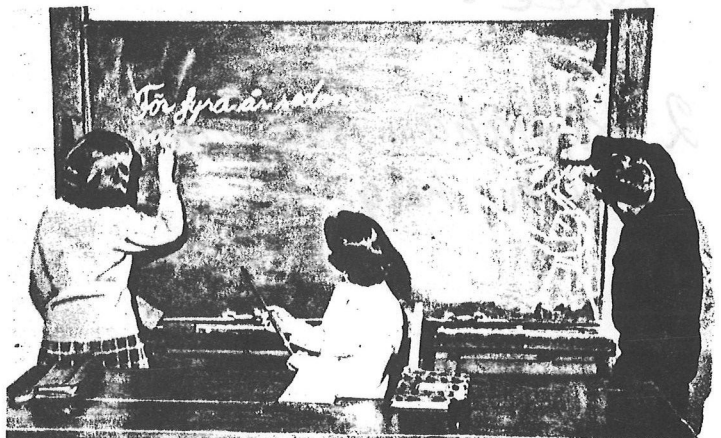
RUUMIILLINEN kuritus taitaa nykyisin olla kiellettyä, mutta tilanteen selvittämisiksi oli tehtävä jotakin. Tuon isokorvaisen pojan hymy oli liian läsnä.

Laitoksen tiedonlähteiden opetusta on arvosteltu liiasta käytäntösuuntautuneisuudesta. Viime keväänä tiedonlähteet -2 -harjoituksista (48 tuntia) päätettiin 12 tuntia korvata eri tieteenalojen tiedon rakennetta, -lähteitä ja -tarpeita valottavalla luentosarjalla. Luennoijiksi päätettiin hankkia eri alojen spesialisteja, jotka saisivat parin tunnin ajan valottaa oman alansa tilannetta. Teoriassa homma siis toimi hyvin, kun vielä oheislukemiseksi otettiin Bermannin ja kumppanien kirjaston käyttäjäkoulutus jne.-artikkeli. Mutta ku inkas kävikään?

Missä 30 ihmistä istuu hiljaa, osa vastoin tahtoaan, apaattisina, silmät lasimaisina? Mikä on syy, kun siinänsä ihan mielenkiintoista asiaa sisältävät luennot

eivät tunnu menevän perille? Ovatko opiskelijat tyhmiä vai luennoitsijat tylsiä?

Jos haluaa kiistää sen helpolta (ja ikävältä) tuntuvan selityksen, että tertiinin poistaminen poistaa myös opiskeluinnon, on syytä mielestäni haettava luentojen pakollisuudesta ja ajankohdasta. Tieto siitä,

että on pakko mennä illalla 4:stä 6:een kuuntelemaan luentoa, on omiaan vähentämään/poistamaan lukuhaluja. Laitoksen puolustus nykykäytännölle on , että kukaan ei viitsisi vaivautua paikalle, jolleivät luennot olisi pakollisia. (eikö tosiaankaan ?) Eikö olisi parempi, että ne, jotka paikalla ovat, olisivat kiinnostuneita asiasta ? Voisi luennolla herätä jopa keskustelua aiheista. Poisaolijat voisivat sitten häpeällisesti kopioida muis-tiinpanot paikallaolleilta.

Huolestuttavaa on että, pakollisia luentoja ollaan lisäämässä laitoksellamme. Mielestäni ne jotenkin osoittavat opiskelijoiden aktiivisuuden ja akateemisen vapauden väheksymistä. Oma kantani on, että kaikki pakolliset luennot on poistettava ja korvattava vapaaehtoisilla. Nähtäväksi jää, luottaako laitos meihin riittävästi.

JH

10 PIENTÄ OPISKELIJAA ULKOMAILLA

VI pohjoismaiseen kirjastoalan opiskelijoiden konferenssiin 12.-14.11.-81 osallistui Tampereelta 10 kirjastotieteilijää. Kaikkiaan kokouksessa oli 78 osanottajaa, mukana pitkästä aikaa myös pari Islannista. Keskustelun aiheina olivat kamppailu kirjaston päämäärien edistämiseksi, kirjastonhoitaja koulutukselle asetettavat vaatimukset ja muun kuin kirjanmuotoisen aineiston hankinta.

Ehdottomasti mielenkiintoisin keskustelu käytiin koulutukselle asetettavista vaatimuksista. Ålborgilaiset olivat tehneet todella perusteellista työtä valmistellessaan alustuksen koulutuksen kehittämisestä projektiopintojen hengessä. Teema-/projektiopiskelusta keskusteltiin ryhmissä vilkkaasti.

Ruotsalaisille kamppailu kirjaston päämääristä on todella ajan-kohtaista; talouskriisin varjolla kirjastojen määrätahoja on voimakkaasti supistettu. Tukholmassa kirjaston henkilökunta ja kirjailijakeskus ovat perustaneet ARBIS-ryhmän = Arbetsgruppen Rädda biblioteken i Stockholm, joka on tuloksellisesti saanut käyttäjiä mukaan kirjaston puolustamiseen. ARBIS-toimintaa on tarkoitus laajentaa muuallekin maahan. Ryhmän tavoitteita ja toimintamuotoja kävi konferenssissa esittelemässä joukko tukholmalaisia kirjastoihmisiä.

Muun aineiston kuin kirjojen hankintaa käsiteltäessä keskeiseksi nousi video, joka varsinkin Ruotsissa on täyttä vauhtia painamassa päälle. Tukholman alueella on 10 %:lla asukkaista videolaitteet. Neljässä vuodessa laitteiden määrä on 15-kertaistunut. Itse ilmiö ei sinänsä ole vaarallinen - video voisi olla erittäin hyödyllinen opetustarkoituksissa. Valitettavasti video-ohjelmien tuotanto on lähes tyystin keskittynyt viihdeaineistoon, vieläpä varsin heikkotasoiseen sellaiseen. Tätä kamaa ollaan nyt vaatimassa myös kirjastoihin. Suomessa on onneksi vielä mahdollisuus, ennen suurta videovillitystä, pohtia kirjastolaitoksen suhtautumista videoon.

Vapaa-ajalle isäntämme olivat järjestäneet runsaasti ohjelmaa. Olimme mukana Boråsin kirjastokorkeakoulun perinteisessä syysjuhlassa ja yhteislauluillassa retkeilymajalla, johon meidät

oli majoitettu. Viimeisenä iltana meitä perohdytettiin färsaarelaiseen balladitanssiin ja maan kulttuuriin.

Suomalaiset ja islantilaiset vierailivat Boråsin siirtolais-talossa, jossa Siirtolaisinstituutilla on toimitilansa. Taloa esittelivät Miguel ja Annikki Benito. Instituutti on perustettu 1973, mutta toiminta on laajentunut voimakkaammin vuoden 1978 jälkeen, jolloin instituutti muutti Tukholmasta Boråsiin. Siirtolaisinstituutin kirjaston tehtävänä on kerätä siirtolaiskysymystä käsittelevää kirjallisuutta. Tämä on toisinaan todellista salapoliisityötä. Viranomaisten mukaan Ruotsissa ilmestyy vain 30-40 siirtolaisten lehteä - instituutti löysi 150 lehteä. Ruotsin valtion tuki instituutille on lähes olematon, koska instituutin pyrkimys ylläpitää siirtolaisten omaa kulttuuria ja identiteettiä ei ole virallisen siirtolaispolitiikan (= sulauttamisen) mukaista. Instituutin neljässä sarjajulkaisussa ja kahdessa lehdessä julkaistaan siirtolaisten tekemiä teoksia sekä siirtolais-tutkimuksia.

Ruotsi, Tanska ja Norja ovat kukin olleet vuorollaan konferenssin isäntämaina kaksi kertaa. UDK lupautui jälleen keran järjestämään ensi syksynä Tampereella VII konferenssin, mikäli saamme rahoituksen vain järjestymään. Rahaa olisi syytä löytyä - muuten kotomaaltamme menee loputkin maineen rippeet tulevien pohjoismaisten kirjastonhoitajien silmissä. Vuoden 1980 tapahtumien ei soisi toistuvan - UDK oli toiveikkaana järjestämässä V konferenssia, mutta Suomen valtiolla ei tuollain tuntunut olevan varoja kirjastoalan pohjoismaiseen opiskelijayhteistyöhön.

Konferenssin järjestäminen on suuri haaste UDK:lle ja vaatii paljon työtä. Siksi jokaisen pohjoismaisesta opiskelijayhteistyöstä kiinnostuneen työpanos on tarpeen. Vuosikokouksessa perustetaan konferenssityöryhmä, johon toivon runsaasti väkeä!

J.P.

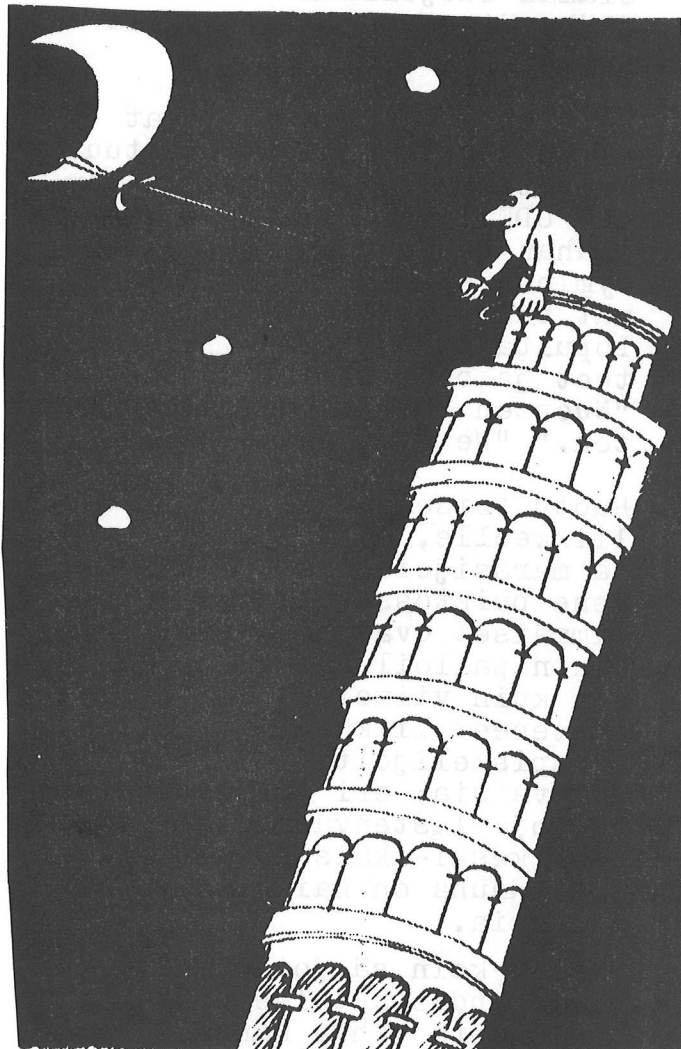
PUHE OLI KIRJASTON KÄYTÖSTÄ eli Pertti, Pertti miksi petit meidät ?

Motto: Kirjastot ovat vain yksi tiedonhankintakanava.

Ilmoitit meille luennoivasi kirjasto- ja informaatiopalvelulaitosten käytöstä ja niiden toimintaympäristöistä tutkimuskohteena. Jo ensimmäinen luento tuotti pettymyksen: kirjaston käytön sijasta paneuduttiin tieteellisen kirjoittamisen alkeisiin á la Kirjallinen viestintä. Saatujen ohjeiden mukaisesti!?? Jäimme jännittyneinä odottamaan seuraavia luentokertoja.

Niiden aikana sitten paneuduttiin sitäkin perusteellisemmin kirjaston käyttöön, erityisesti kirjastonkäytön käsitteen analysointiin käytettiin (liian) monta tuntia niin, että 3., 4., 5., ja 6. luentokerta tuntuivat yhdeltä ja samalta pahanmakuiseksi muuttuneelta puuroilta. Kyseinen analysointi on varmasti tärkeä tieteellisen tutkimustyön perustana, mutta luentolla se ei tuntunut vievän asiaa joustavasti eteenpäin, vaan putosi itse jauhamaansa kuoppaan.

Toimintaympäristöt tutkimuskohteena jäivät käsittelemättä ja se peräänkuuluutettu yhteys kirjastoista yhteiskuntaan selvittämättä. Samoin kävi tieteellisen informaation hankintatutkimuksille. Molemmat jäivät vain heitoiksi ilmaan. Luento ei lähestymistavaltaan ollut hierarkisesti etenevä, vaan pyrki ongelmasuuntautuneisuuteen, mistä pisteet. Valitettavasti ongelmasuuntautuneisuus jäi vain yhden ongelman, kirjaston käytön käsitteen, pyörittelyksi. Onko perusteltua kaventaa proseminaarin yhteyteen sijoitetun luentosarjan aihealue näin yksipuoliseksi?

Jäimme kaipaamaan myös sitä loppukeskustelua, jolle ei tuntunut lohkeavan aikaa, vaan viimeisen luennon loppuhetket käytettiin jo monesta yhteydestä tuttujen lukemistutkimuksen tulosten esittelyyn. Koska luennon lopussa ei ollut mahdollisuutta tuoda julki luentosarjan herättämiä ajatuksia, kirjoitimme tämän jutun. Vinkiksi luentosarjan edelleenkehittämiseksi.

Liisa & Memu

MEITÄ ON MONTA

"Jäähyväiset aseille, joihin uskottiin jäähyväiset aseille, joilla synnit sovitettiin jäähyväiset aseille, joilla elämää suojellaan jäähyväiset aseille, joilla elämä tuhotaan."

Koskipuiston käyttävät ovat aivan täynnä ihmisiä. Luntuu toivottomalta yrittääkään löytää UDK:laisia, mutta onnistuuhan se sentään. Järjestäytyminen kestää kauan ja pienimmät tulevat jo levottomiksi. Lopulta marssi alkaa ja julisteet ja banderollit kohotetaan. "Nuorten Pohjola on ydinaseeton." "We want peace"

Ruotu toisensa jälkeen lähtee liikkeelle, mutta tuntuu, että marssijoiden määrä ei vähene puistossa ollenkaan. Ensimmäiset ovat jo perillä Pyykin palloiluhallissa, ennen kuin viimeiset ovat edes lähteneet liikkeelle. Mukana on opiskelijoita, ay-jaostoja, uskovaisia, eri järjestöjä. Vauvoja lastenvaunuissa, nuoria, keski-ikäisiä, eläkeläisiä. Rauha on kaikkien yhteinen asia.

"Vain yksin sä jotain voit, sillä yhdestä tulee monta ja monesta vahva kansa."

Eräs tyttö liittyy marssijoihin kesken ja kertoo jääneensä pois neljältä pakolliselta luennolta ja tullessa Oulusta asti vain tätä marssia varten. "Ei lehmä kaipaa sonnia, kun sataa ydinpommia." Ihmiset katsovat marssia kadulta kesken ostostensa. Mitä mahtanevatkaan ajatella.

Lähestymme palloiluhallia ja joku alkaa laulaa: "... deep in my heart I do believe, that we shall overcome some day..."

Perillä on rauhanjuhla: puheita, musiikkia, tanssiesitys jne. Kuulemme, että Tampereella oli 7000 ja koko maassa 100 000 marssijaa - enemmän kuin aikaisempina vuosina. Me emme tahdo asevarustelua. Me emme tahdo ydinsotaa. Me emme tahdo totaalista tuhoa. Meitä on monta.

"Ja mä toivon näin, että säkin ystäväin uskallat ottaa ajan haasteen vastaan on aika laulaa, tanssia ja kasvaa sillä missä ikinä kuljet sen näet, kuulet ja tunnet että kaikkialla halu on vahvaa on aika laulaa, tanssia ja kasvaa."

AK

YDINASEETON POHJOLA-
EI POHJOLASTA
TOHJOLAA!

REAGANLIETSOO
RYSSÄVIHAA -
TEKEEKÖ MEISTÄ
JAUHELIHAA?

ME TEHDÄÄN RAUHANHOMMIA
ETTEI SADA NEUTRONIPOMMIA !!!

OODI TAVALLISELLE IHMISELLE

23

Minä kerron sinulle ihan salaa
kuka olen, ja niin
sinä kerrot minulle ääneen
kuka sinä olet,
tahdon tietää kuka olet,
paljonko sinä tienaat,
missä verstaassa olet töissä,
missä kaivoksessa,
missä apteekissa,
minua ajaa kauhea pakko,
pakko saada tietää,
tietää ihan kaikki,
yötä päivää tietää
sinun nimesi,
siinä minun virkani,
ei riitä että tuntee
vain yhden elämän,
eikä liioin tarvitse välttämättä
tuntea kaikkia elämiä
saatpa nähdä,
asioita täytyy täytyy tutkia,
pöyhiä pohjia myöten
sillä niin kuin kankaassa
väri kätkee loimet,
kankaan kuteen,
ja niin kuin
pyyhin pois värit
ja etsin kunnes löydän
sen salaisen loimen,
niin löydän myöskin
ihmisten yhteyden,
ja leivästä
minä etsin
sen muodon takaista:
minä pidän leivästä, puraisen sitä
ja silloin
erotan viljan,
varhaiset oraspellot,
kevään viheriän muodon,
juuret, veden,
sen tähden
leivän tuolla puolen
minä erotan maan,
mullan ykseyden,
veden, ihmisen,
ja niin kaikkea maistellen
minä etsin sinua
kaikesta
kävelen, purjehdin, uin
kunnes löydän sinut
ja silloin minä kysyn
sinun nimeäsi,
katuasi, sen numeroa
että sinä saisit
minun kirjeeni
jossa minä kertoisin
kuka minä olen ja paljonko tienaan,

missä asun
ja millainen isäni oli.
Huomaatko kuinka tavallinen olen,
kuinka tavallinen olet,
tässä ei ole
mitään monimutkaista,
minä teen työtä rinnallasi,
sinä elät, menet ja tulet
paikasta toiseen,
se on perin yksinkertaista:
sinä olet elämä,
olet yhtä läpinäkyvä
kuin vesi
ja niin olen minäkin,
minun velvoitteeni on tämä:
olla läpinäkyvä,
joka päivä
minä kasvatan itseäni,
joka päivä kampaan tukkani
ajatellen mitä mahdat sinä ajatella,
ja kävelen
niin kuin sinä kävelet,
syön niin kuin sinä syöt,
minulla on rakkaani sylissäni
kuin sinulla oma heilasi,
ja silloin
kun tämä on käynyt selväksi
kun olemme samanlaiset
minä kirjoitan,
kirjoitan sinun elämälläsi ja omallani,
sinun rakkaudellasi ja omillani,
sinun kärsimyksilläsi
ja silloin
me olemme jo erilaiset
koska, käteni sinun olallasi,
kuin vanhoilla kavereilla,
minä kuiskaan sinun korvaasi:
älä kärsi,
päivä tekee jo tuloaan,
tule,
lähde minun mukaani,
kaikkien niiden mukaan
jotka ovat kuin sinä,
kaikkein tavallisimpien,
älä kärsi,
lähde minun mukaani
sillä vaikket sinä sitä tiedäkään
niin minä kyllä tiedän:
tiedän minne me olemme matkalla
ja tämän minä sanon:
älä kärsi
koska me tulemme voittamaan,
kaikkein tavallisimmat,
me voitamme
vaikket sinä sitä uskokaan
me voitamme.

Pablo Neruda: Meren ja yön portit

KUTEN TUNNETTUA, KAIKKI LEHDET ELÄVÄT ILMOITUSTULOILLA. NYT ASIASANAKIN HYÖTYY MAINOSTAJISTA, SIISPÄ OLEMME KOONNEET MAINOS-SIVUN:

Jokaisella naisella on oikeus näyttää nuoremmalta

Ihmeellinen 2nd DÉBUT poistaa nyt hellävaroen vanhenevan ihon rypyt ja juonteet

UUTTA!
Tokalon
hygroplexpitoinen

*uusi
kokoomus
-estää
tehokkaasti
ihonne
kuivumisen*

Nauttikaa nuoruudestanne —
ilman finnejä, näppyjä, ihomatoja...

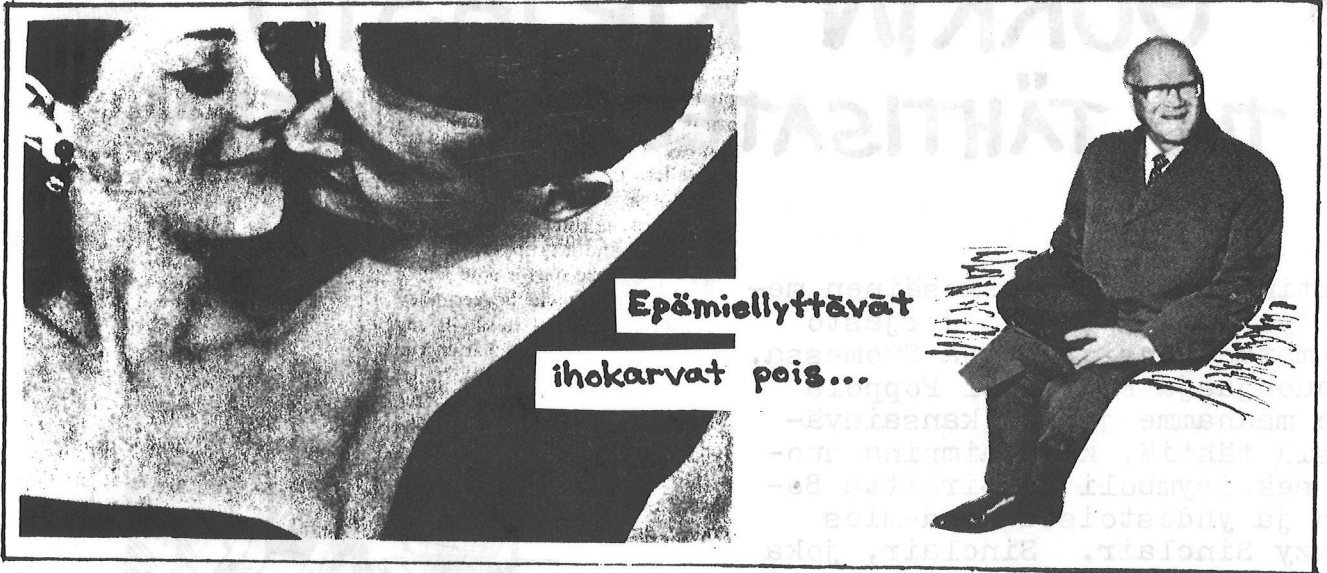
OLETKO PERHE- VÄKIVALLAN UHRI ?

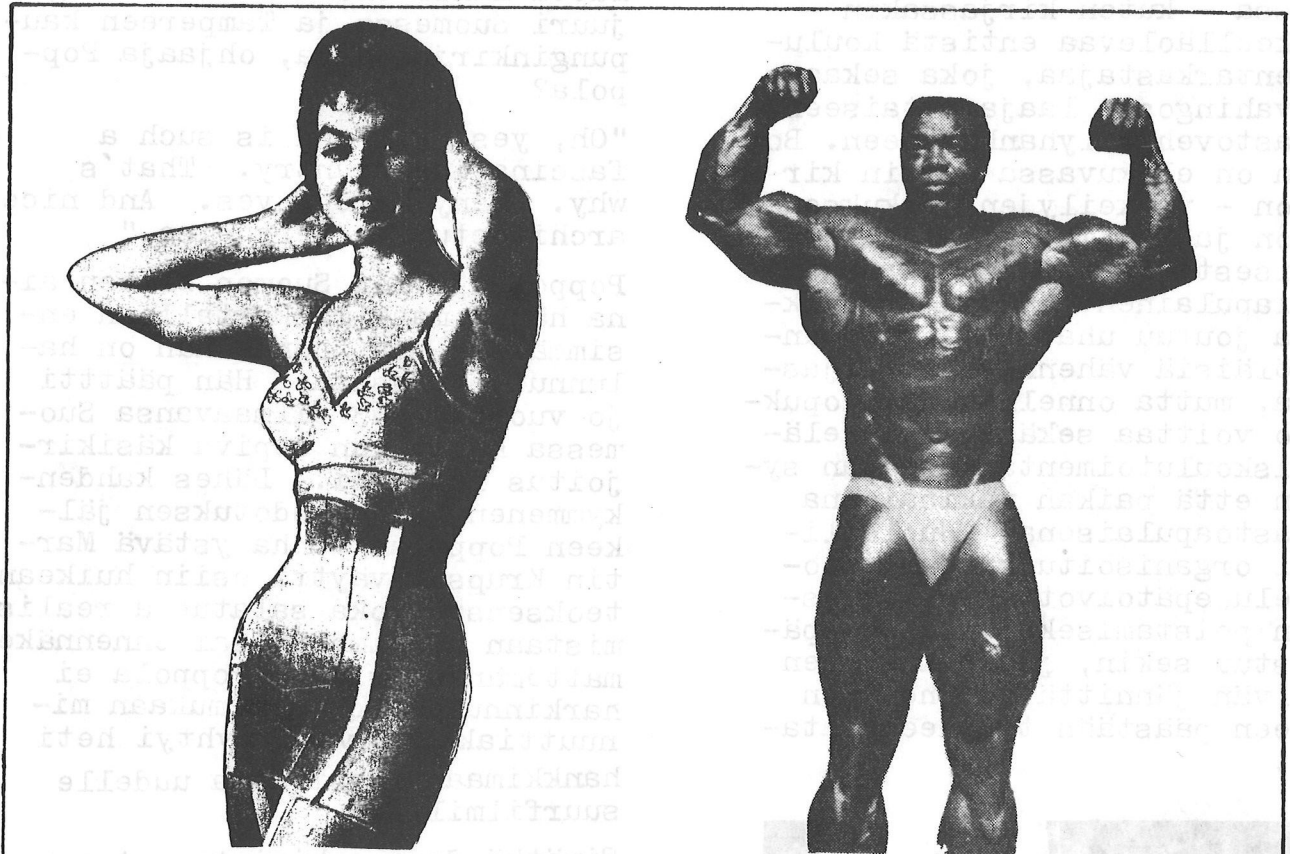
Periodal on uusi, tehokas lääke, joka on erinomainen juuri »vaikeina päivinä»

Periodal lievittää myös erilaisten tuskan tilojenne aiheuttamaa mielenmasennusta

Periodal palauttaa nopeasti sielullisen ja ruumiillisen tasapainonne

Epämiellyttävät
ihokarvat pois...

Jos mies saisi
valita, hän
haluaisi
naiselleen
Figurat...

Jos nainen
saisi valita,
hän haluai-
si miehelleen
airvot.

GORKIN KIRJASTO TUO TÄHTISATEEN SUOMEEN

Martin Krupsin viimekesäinen menestysromaani Gorkin kirjasto filmataan ensi talvena Suomessa. Kohuohjaaja Frantisil Poppola tuo maahamme joukon kansainvälisiä tähtiä, kirkkaimpina nuori seksisymboli Bo Birgitta Boman ja yhdestoista Bond-mies Crazy Sinclair. Sinclair, joka vanhentuvasta charmistaan huolimatta saa naisten sydämet läpätämään, esittää elokuvassa - kuten kirjassakin - eläkkeelläolevaa entistä koulutoimentarkastajaa, joka sekaantuu vahingossa laajamittaiseen kirjastovehkeilyhankkeeseen. Bo Boman on elokuvassa Gorkin kirjaston - vehkeilyjen keskuksen - viaton ja kaunis, kirjoja intohimoisesti rakastava kirjaston tuntiapulainen. Hänen työpaikkansa joutuu uhatuksi, kun tuntityöläisiä vähennetään kirjastosta, mutta onnelliseksi lopuksi Bo voittaa sekä ankaran eläkeläiskoulutoimentarkastajan sydämen että paikan vakinaisena kirjastoapulaisena. Huolellisesti organisoitu kirjastojuonnittelu epätoivottujen kirjastojen poistamiseksi maasta epäonnistuu sekin, joten kaikkien riipivän jännittävien hetkien jälkeen päästään tyveneeseen satamaan.

Mutta miksi elokuva filmataan juuri Suomessa ja Tampereen kaupunginkirjastossa, ohjaaja Poppola?

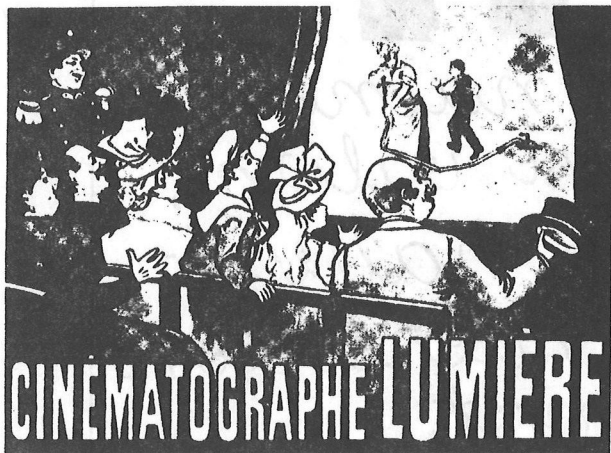
"Oh, yes, Finland is such a fascinating country. That's why. Many lakes, yes. And nice architecture. Very nice."

Poppola kertoi Suomen olleen aina hänen maailmankartallaan ensimmäinen maa, jonne hän on halunnut matkustaa. Hän päätti jo vuonna 1963 filmaavansa Suomessa heti, kun sopiva käsikirjoitus löytyisi. Lähes kahdenkymmenen vuoden odotuksen jälkeen Poppolan vanha ystävä Martin Krups räväytti esiin huikean teoksensa, joka salatusta realismistaan huolimatta sai ennennäkemättömän suosion. Poppola ei harkinnut sanojensa mukaan minuuttiakaan, vaan ryhtyi heti hankkimaan rahoitusta uudelle suurfilmilleen.

Eivätkö Suomen kiristyneet poliittiset olot pelottaneet teitä, mr. Poppola?

"No, not at all. I've always been Manu's man. Such a nice guy."

Ohjaaja Poppola toteaa luottavansa, että häneen ja filmiryhmään suhtaudutaan epäpoliittisesti ja että heidät päästetään maasta kaikkine filmirullineen.

← Tällaisella näytti ensimmäinen ranskalainen filmijuliste, joka on vuodelta 1895.

Poppola kehaisi käyneensä viime aikoina myös muilla levottomilla alueilla, kuten Tukholman sivukirjastovyöhykkeellä ja New Yorkin mafiakorttelissa.

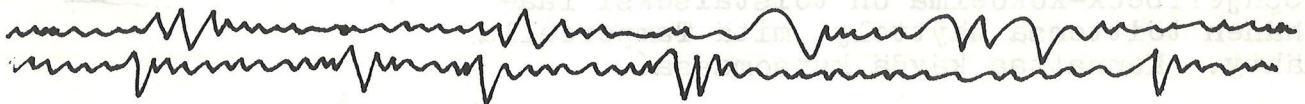
Tiedustellessamme uudelleen, mikä vaikutti juuri Tampereen kirjastotalon valintaan Gorkin kirjastoksi, Poppola selitti vuo-laasti talon putkijärjestelmän erinomaisuutta. Valinnan lopullinen ratkaisu oman kaupungin kirjastomme hyväksi tapahtui, kun Poppola kuuli päärakennusta ja sanomalehtilukusalia yhdistävästä maanalaisesta käytävästä. Käytävä, jonka pirkkalalaiset eränkävijät rakensivat jo 1600-luvun alussa, löytyi uudelleen vasta viime kesänä, kun tampere-lainen putkimies Paavo T a r k - k a korjasi muuatta pienekköä putkivuotoa.

"Kyl määh vähän ihmettelin, kun määh semmosen siä näin", kommentoi putkimies Tarkka löytöään.

Tähtisadetta Suomeen on siis ensi vuoden puolella luvassa, filmaukset alkavat tammikuun kuu-dentena, lupasi ohjaaja Frantissil Poppola. Mikäli presidentinvaalien lähestyminen ei tulehduta tilannetta, hän vielä lisäsi. Toivomme samaa ja palaamme asiaan myöhemmin Bo Bomanin ja Crazy Sinclairin haastattelun myötä.

M.A.

Tavallisessa Embossa ja Tupla-Embossa on samanlainen epätasaiseksi pehmokuvioitu pinta. Siksi Embot toimivat paremmin kuin tavalliset sileät paperit. Ja siksi Emborullat kestävät käytössä kauan.

Valmistuksessa käytetty embosausmenetelmä synnyttää pehmeästi kupliivan kuviopinnan puhtaan valkoiseen pehmopaperiin.

Embon valmistuksessa käytetty embosausmenetelmä tekee pehmopaperiin ikään kuin pieniä joustintyynyjä, jotka avautuvat joutuesaan rasitukseen.

Ainoa terävä ominaisuus Embossa on sen katkaisuraita, joka on terävästi auki hammastettu. Kevyt nykäisy irrottaa palan kerrallaan.

Sekin säästää paperia. Ja usein myös hermoja.

SUOMI ON MONIARVOISUUDEN LUVATTU MAA. VALINNANVAPAAUS, YKSILÖLLISYYS TASA-ARVOISUUS ULOTTUVAT TUOTEKEHITTELYYN ASTI.

**MISTÄKÖ NYT ON KYSE?
ARVAA JA YLLÄTY!
VOITTAJILLE RULLA EMBOA.**

Ajantappolista

Pikkujouluja:

ke 2.12. Monroen kabaree
Yo-talolla klo 20.

to 3.12. UDK:n perinteiset
pikkujoulut Domus-
klubilla klo 19.

Taiteilijattaria

Tampereen taidemuseossa 22.11.1981 - 10.1.1982
Mukana Fanny Churbergin, Maria Wiikin, Helene
Schjerfbeckin, Ellen Thesleffin, Beda Stjern-
schantzin, Ester Heleniuksen ja Sigrid Schau-
manin teoksia. Näyttely antaa läpileikkauksen
suomalaisesta taiteesta 100 vuoden ajalta ja
mm. Schjerfbeck-kokoelma on toistaiseksi laa-
jin hänen töittensä näyttely, mitä Tampereella
on nähty. Kannattaa käydä katsomassa.

Eläviä kuvia

Nyt on Tampereellakin laadukkaita elokuvia.
Tarjolla on Viscontia, Brooksia, Delvauxia
ja uutta suomalaista. Niin että miksi is-
tuisit illat kotona, kun näitäkin näkee:

Visconti: *Rakkaus Roomassa*
(Nordia)

Delvaux: *Nainen hämärän puutarhassa*
(Nordia)

Brooks: *Mieleton maailmanhistoria osa I*
(Olympia)

Kuortti: *Kiljuksen herrasväki*
(Kino-Palatsi)

